BĮ „KAUNO RAJONO MUZIEJUS“

STRATEGINIS PLANAS 2016–2020 METAMS

PRITARTA
Kauno rajono muziejaus tarybos
posėdyje 2016 m. gegužės 11 d.
Protokolo Nr. V2-1.

PATVIRTINTA
Kauno rajono muziejaus direktoriaus
2016 m. lapkričio 18 d. įsakymu
Nr. V1-29

Raudondvaris

TURINYS

I. TURINYS 2

II. BENDROJI DALIS 3

III. KRM PRISTATYMAS 3

IV. KRM VIZIJA IR MISIJA 4

V. MUZIEJAUS VERTYBĖS 5

VI. SSGG ANALIZĖ 5

VII. MUZIEJAUS VEIKLOS STRATEGINĖS KRYPTYS 8

VIII. STRATEGINIO PLANO ĮGYVENDINIMAS IR STEBĖSENA 13

I. BENDROJI DALIS

Kauno rajono muziejaus strateginis veiklos ir plėtros planas 2016–2020 metams parengtas, remiantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015-04-16 įsakymu Nr. ĮV–247 „Dėl muziejų plėtros strateginių krypčių 2015–2020 metams patvirtinimo", Kauno rajono savivaldybės tarybos 2013-06-27 sprendimu Nr.TS-256 „Dėl Kauno rajono savivaldybės 2013–2020 m. strateginio plėtros plano patvirtinimo", taip pat atsižvelgta į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 30 d. nutarimo Nr. 1160 redakcija) patvirtintą Nacionalinę darnaus vystymosi strategiją (iki 2020 m.), kurioje numatyta darnaus vystymosi vizija ir misija, vystymosi tikslai, uždaviniai, jų įgyvendinimo priemonės ir rodikliai, LR Seimo 2010-06-30 nutarimo Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo" nuostatas, ICOM profesinės etikos kodeksu, priimtu 1986 m. lapkričio 4 d. XV Generalinėje Asamblėjoje Buenos Airėse (Argentina), peržiūrėtą ir pataisytą 2004 m. spalio 8 d. XXI Generalinėje Asamblėjoje Seule (Korėja).

Kauno rajono muziejaus krypčių tikslai ir uždaviniai atitinka uždavinius, iškeltus Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030", patvirtintoje LR Seimo 2012-05-15 nutarimu Nr. IX-2015 „Dėl valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030" patvirtinimo, 2014–2020 m. Nacionalinės pažangos programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-11-28 nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programos patvirtinimo", Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programoje, patvirtintoje LR kultūros ministro 2014-10-06 įsakymu Nr. ĮV-711 „Dėl kultūros objektų aktualizavimo programos patvirtinimo", 2013-06-27 Kauno rajono savivaldybės sprendime Nr.TS-256 „Dėl Kauno rajono savivaldybės 2015–2020 m. strateginio plėtros plano patvirtinimo".

II. KAUNO RAJONO MUZIEJAUS PRISTATYMAS

2013 m. spalio 24 d. Kauno rajono savivaldybės taryba sprendimu TS-405 „Dėl Juozo Naujalio memorialinio muziejaus pavadinimo pakeitimo, jo filialo veiklos nutraukimo ir Kauno rajono muziejaus nuostatų patvirtinimo" sujungus Juozo Naujalio memorialinį, Antano ir Jono Juškų etninės kultūros, Babtų kraštotyros muziejų ir Juozo Naujalio memorialinio muziejaus filialą Biliūnų kaime, įkurta BĮ „Kauno rajono muziejus", įregistruotas 2013 m. gruodžio 31 d. Juridinių asmenų registre.

Kauno rajono savivaldybės taryba, įsteigus naują muziejaus struktūrinį padalinį – gamtininko profesoriaus Tado Ivanausko sodybą-muziejų Obelynėje, Akademijos sen., Kauno r., 2015-06-18 sprendimu Nr. TS-195 patvirtino Kauno rajono muziejaus nuostatų naują redakciją.

Muziejus yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurios savininkas Kauno rajono savivaldybė. Savininko teises ir pareigas įgyvendina Kauno rajono savivaldybės taryba.

Muziejaus rūšis – istorijos, etnografijos, archeologijos, meno, technikos, kraštotyros, memorialinio ir gamtos profilio muziejus.

Muziejaus tikslai – kaupti, saugoti, tirti, konservuoti ir eksponuoti Kauno krašto kultūros istoriją ir gamtą atspindinčius muziejinių vertybių rinkinius, patraukliai ir šiuolaikiškai perteikti bendruomenei ir visuomenei regiono kultūros dvasines ir materialines vertybes, rengti liaudies, modernaus, šiuolaikinio ir šiandieninio meno parodas, palaikyti ir vystyti ryšius su Kauno rajono bendruomene.

Muziejus, įgyvendindamas savo tikslus, atlieka šias funkcijas:

- įsigyja, tiria ir sistemina muziejinę ir istorinę vertę turinčius eksponatus, formuoja muziejaus rinkinius;
- teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina muziejinių ir gamtos vertybių apskaitą, tinkamas saugojimo sąlygas;
- konservuoja ir rengia restauruotinų muziejinių ir atkuriamų gamtos vertybių sąrašus, organizuoja jų restauravimą ir atkūrimą, laikantis teisės aktų nustatytos tvarkos, klasifikuoja muziejinių vertybių rinkinius;
- sudaro sąlygas Muziejuje saugomų muziejinių vertybių viešam naudojimui: rengia nuolatines, laikinas ir kilnojamas ekspozicijas, parodas, publikuoja mokslinių tyrimų rezultatus, muziejinių ir gamtos vertybių katalogus, rengia muziejų atskleidžiančius ir populiarinančius leidinius;
- dalyvauja bendrose regionų, valstybinėse ir ES muziejų programose;
- bendradarbiauja su ugdymo, švietimo ir mokslo įstaigomis, rengia muziejines mokinių lavinimo programas;
- organizuoja su muziejaus veikla susijusius kultūros renginius;
- bendradarbiauja su šalies, kitų valstybių muziejais, archyvais, bibliotekomis bei kitomis įstaigomis, įmonėmis, organizacijomis, fiziniais asmenimis;
- teikia metų veiklos ataskaitas bei darbo planus Muziejaus savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai ir Lietuvos kultūros ministerijai;
- teikia metodinę pagalbą privatiems, visuomeniniams muziejams, fiziniams asmenims;
- organizuoja mokslinius tyrimus, ekspedicijas Kauno rajone, renka ir sistemina informaciją apie etninę Kauno krašto kultūrą, gamtos paminklus, kitus, turinčius išliekamąją vertę, saugotinus objektus;
- viešina ir skleidžia mokslinio tiriamojo darbo rezultatus, atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

naujas muziejus kuria glaudžius ryšius su praeitimi ir dabartimi, kaupia, tiria ir rodo Kauno krašto kultūros istoriją atspindinčius muziejinių vertybių rinkinius.

Pagrindinė muziejaus veikla vyksta tokiomis kryptimis:

- *Raudondvario dvaro rūmuose – pilyje* įsikūrusiame centriniame Kauno rajono muziejuje, pristatoma Lietuvos muzikos patriarcho Juozo Naujalio (1869–1934) gyvenimas, kūryba ir visuomeninė veikla, grafo Benedikto Henriko Tiškevičiaus (Benedykt Henryk Tyszkiewicz) kelionių fotografijos, archeologiniai radiniai, šiuolaikinis ir šiandieninis menas.
- *Antano ir Jono Juškų etninės kultūros muziejuje Vilkijoje* – A. ir J. Juškų gyvenimas ir veikla, Vilkijos krašto, panemunių gyventojų buitis, etninė kultūra.
- *Babtų kraštotyros muziejuje* – autentiški eksponatai, atspindintys Babtų krašto valstiečių ir dvarų buitį, kultūrą, kovas dėl Lietuvos Nepriklausomybės.
- *Tradicinių amatų centre, Biliūnų kaime,* – XIX a. pab. –XX a. vid. žemės ūkio technikos įrengimai, mašinos, namų buities technika, senoviniai buities reikmenys.
- *Gamtininko Tado Ivanausko Obelynės sodyboje-muziejuje* – profesoriaus Tado Ivanausko gyvenimas, veikla ir darbai, sodybos parko unikali dendrologinė kolekcija.

KRM veikla organizuojama vadovaujantis Muziejaus strateginiu veiklos planu ir Muziejaus metiniu veiklos planu, parengtais vadovaujantis Strateginio planavimo metodika, patvirtinta LR Vyriausybės 2002-06-06 nutarimu Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo".

Muziejui vadovauja direktorius, kurį skiria konkurso būdu LR teisės aktų nustatyta tvarka ir iš jų atleidžia savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija.

Muziejus informaciją apie veiklą viešai skelbia muziejaus interneto svetainėje – www.krmuziejus.lt atitinkančioje teisės aktų nustatytus reikalavimus ir socialiniame tinkle facebooke https://lt-lt.facebook.com/Kaunorajonomuziejus/.

III. MUZIEJAUS MISIJA IR VIZIJA

MISIJA – kaupti, saugoti, restauruoti, tyrinėti kultūros, istorijos, gamtos ir technikos paveldo vertybes, suprantamai, patraukliai, pasitelkiant šiuolaikines komunikacijos ir išraiškos priemones, pristatyti visuomenei, formuoti bendruomenės požiūrį į istorinę, kultūrinę, socialinę patirtį, laikantis bendradarbiavimo, socialinės atsakomybės, darnos ir atvirumo principų.

VIZIJA – moderni, kūrybiška, gyva, artima, atvira kultūros, istorijos, dailės, gamtos ir technikos paveldo puoselėjimo ir pažinimo erdvė – dialogo platforma, suteikianti bendruomenei ir visuomenei galimybę pažinti praeitį ir dabartį, kurti kūrybingą ir socialiai atsakingą visuomenę.

IV. KAUNO RAJONO MUZIEJAUS VERTYBĖS

ATSAKOMYBĖ – už nacionalinį tapatumą ir istorinę atmintį, saugomą kultūros, istorijos, dailės, gamtos ir technikos paveldą, už istorinės, kultūrinės, socialinės žinijos pagrįstumą ir objektyvumą, perteikiamą muziejinės komunikacijos priemonėmis, už kokybiškas, ilgalaikes, išliekamąją vertę turinčias veiklas, skatinančias pozityvius pokyčius visuomenėje, formuojančias pasaulio, mus supančios aplinkos ir žmonių suvokimą bei skatinančias mąstyti.

ATVIRUMAS – gebėjimas išgirsti, suprasti ir atliepti savo veikloje bendruomenės ir visuomenės pokyčius, lūkesčius ir poreikius, atvirumas inovatyviems darbo metodams, šiuolaikinėms technologijoms ir raiškos būdams, siekis sudaryti vienodas galimybes visiems visuomenės atstovams dalyvauti muziejaus veikloje.

KOMPETENCIJA – darbuotojams – motyvacija, kūrybiškumas, imlumas naujovėms ir iniciatyvumas, intelektas – svarbiausi muziejaus veiklos sėkmės veiksniai.

KŪRYBIŠKUMAS – komunikacijos priemonių įvairovė ir lankstumas, aktyvaus pažinimo būdų naudojimas, interpretacija ir adaptacija, sąsajų su nūdiena paieška, asmeninio požiūrio per istorinę, kultūrinę, socialinę patirtį formavimas, originalių ir novatoriškų idėjų komponavimas, didinant muziejaus kaip socio-kultūrinės institucijos vaidmenį, įtvirtinant „atviro muziejaus“, „dalyvaujančio muziejaus“ idėjas.

PAGARBA – abipuse pagarba ir profesionalumu grindžiamas muziejaus darbuotojų, specialistų, lankytojų ir suinteresuotųjų grupių, tarpusavio supratimas ir bendravimas, kuriant palankų muziejaus įvaizdį bendruomenėje ir visuomenėje, siekiant, kad kiekvienas muziejų aplankęs žmogus jame patirtų atradimo ir pažinimo džiaugsmą, jaustųsi svarbus ir laukiamas.

SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ – novatoriškas muziejaus valdymas, plėtojant šiuolaikišką požiūrį į atsakingą veiklą (žmogaus teisę ir moralinę priedermę), aplinkosaugos klausimų sprendimą, socialinio atsakingumo ir garantijų užtikrinimą, siekiant plėtoti gerovės valstybę, brandžią pilietinę visuomenę.

V. KAUNO RAJONO MUZIEJAUS SSGG ANALIZĖ

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
*gera geografinė, strateginė padėtis – Lietuvos geografinis centras;	*muziejuje yra mažai autentiškų su ekspozicijomis susijusių eksponatų;
*įsikūręs kultūros paveldo objekte – Raudondvario dvaro sodybos rūmuose-pilyje,	*neišspręsta ekspozicijų atnaujinimo, plėtros ir modernizavimo problema tiek centriniame

kuri yra turistų ir poilsiautojų traukos objektas; *muziejus įtrauktas į Panemunių turistinius maršrutus, žinomas respublikos ir užsienio turistams; *gražus kraštovaizdis ir galimybės pailsėti su šeimomis gamtoje traukia lankytojus; *išspręsti ir toliau plėtojami lankytojų maitinimo, kitų paslaugų jiems teikimo infrastruktūros klausimai; *muziejus vis aktyviau bendradarbiauja su užsienio partneriais, įsijungia į regioninius, nacionalinius ir tarptautinius ES fondų finansuojamus projektus; *KRM yra Lietuvos savivaldybių muziejų, Lietuvos muziejų asociacijos ir ICOM narys; *išsiplėtė KRM ekspozicijų plotai apjungus 5 Kauno rajone esančius muziejus į vieną; *išaugus muziejaus darbuotojų skaičiui ir, esant vieningam vadovavimui, galima derinti visų padalinių kryptingą veiklą; *atsiranda vis naujų veiklos krypčių, galinčių pritraukti ir sudominti potencialius muziejaus ekspozicijų, edukacijų ir renginių dalyvius; *kasmet didėja besidominčių muziejumi ir jo veiklomis lankytojų skaičius; *gido paslaugas muziejus gali suteikti 5 kalbomis (lietuvių, anglų, rusų, vokiečių, lenkų); *muziejuje paskirti darbuotojai atsakingi už mokslinių straipsnių rengimą, numatytos tyrimų ir analizės reikalaujančios straipsnių temos; *yra galimybes rengti virtualius turus, pažintines ekskursijas virtualioje erdvėje; *naudojama lauko ir vidaus reklama, TV, radijas, spauda; *bendradarbiaujama su Kauno rajono savivaldybe, Kauno rajono Turizmo, verslo informacijos centru, VšĮ „Raudondvario dvaras; *darbo vietos aprūpintos moderniausia technika,	muziejuje tiek ir padaliniuose; *per mažai išnaudojama inovatyvių technologijų galimybių, nesuformuotas ekspozicinės įrangos modelis; *nėra naujų informacinių leidinių apie KRM; *centriniame muziejuje dauguma eksponatų yra pavieniai ir tik keletas rinkinių; *centrinis KRM neturi savo fondų patalpų su atitinkama drėgmės ir temperatūros matavimo įranga, baldais ir pan.; *Babtų kraštotyros muziejus įsikūręs Babtų seniūnijos pastate, todėl šeštadienį r sekmadienį nedirba; *žemi darbuotojų atlyginimai *nelanksti papildomo darbo apmokėjimo ir darbuotojų skatinimo sistema. *rudens-žiemos-pavasario laikotarpiu, dėl blogo kelio, sumažėja Tradicinių amatų centro lankomumas Biliūnų kaime ir Tado Ivanausko Obelynės sodyboje; *ne visuose padaliniuose yra nukreipiamieji, reklaminiai skydai; *po muziejaus pavadinimo pakeitimo, lankytojams neaiški padalinių pavaldumo sistema; *trūksta padaliniuose darbuotojų etatų, todėl kai kurie dirba tik pusę darbo laiko. *lankytojams sunku orientuotis dėl muziejaus padalinių, dirbančių ne pilną darbo dieną, darbo laiko; *Mažina patrauklumą naujas, lankytojams neaiškus ir sunkiai suprantamas, muziejaus pavadinimas; *Internetinė svetainė, Facebook paskyra atlieka vienpusį informacijos skleidėjo vaidmenį; *Trūksta abipusės komunikacijos tarp muziejaus ir bendruomenės/visuomenės per naujosios komunikacijos priemones.

sudarytos palankios sąlygos darbui ir renginiams. *Palankūs dalykiniai ryšiai su užsienio ambasadomis Lietuvoje, sudaro galimybes rengti tarptautines parodas ir kitus kultūros renginius. *Kasmet ženkliai augantis lankytojų skaičius.	
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
*Plėsti paslaugų asortimentą; *plėtoti ryšius su aukštosiomis mokyklomis; *pagal reikalavimus sutvarkyti muziejaus fondų patalpas; *kurti ir plėsti inovatyviomis technologijomis paremtas muziejaus ekspozicijas; *organizuoti visuomenines talkas Obelynės dendrologiniame parke; *planingai plėtoti tarpregioninį ir tarptautinį bendradarbiavimą; *vystyti ir intensyvinti muziejaus ryšius su masinės informacijos priemonėmis; *vykdyti muziejinių vertybių skaitmeninimą; *suskaitmenintus muziejinių vertybių objektus teikti LIMIS EUROPEANA sistemoms; *plėsti muziejaus fototeką fiksuojamais vykstančių muziejuje ir jo aplinkoje įvykių, renginių skaitmeniniais vaizdais; *tikslingai kaupti reikalingą literatūrą muziejaus bibliotekai; *intensyvinti mokslinius tyrimus ir sudaryti sąlygas mokslinių straipsnių publikavimui; *vykdyti leidybos projektus; *intensyviau naudoti komunikacijai naujosios komunikacijos priemones.	*Nauji, nepalankūs KRM muziejui, Kauno rajono savivaldybės tarybos sprendimai dėl muziejaus veiklos; *traukos sumažėjimas dėl komplikuotos muziejaus ekspozicijų kaitos ir atnaujinimo; *dėl finansinių galimybių ribotumo, prarasti galimybę kelti profesinę kvalifikaciją, plėsti profesines kompetencijas; *didėjanti Kauno miesto muziejų konkurencija.

Stiprybės – tai bet kuris veiksnys, padedantis organizacijai siekti jos tikslų, panaudoti galimybes ir saugotis pavojų. Tai yra visa tai, ką organizacija daro geriau už konkurentus. Tiriamuoju atveju Kauno rajono muziejus turi daugiau privalymų, stipriųjų pusių: gera strateginė padėtis – Lietuvos

geografinis centras, muziejus įtrauktas į Panemunių maršrutus, žinomas respublikos ir užsienio turistams, išaugus muziejaus darbuotojų skaičiui ir, esant vieningam vadovavimui, galima derinti visų padalinių kryptingą veiklą, išspręsti ir toliau plėtojami lankytojų maitinimo, kitų paslaugų jiems teikimo infrastruktūros klausimai ir kiti veiksniai keliantys įstaigos konkurencingumą. Pranašumai – svarbūs, nes jie sudaro organizacijos strategijos pagrindą.

Silpnybės – tai bet kuris veiksnys, kuris trukdo organizacijos pastangoms siekti jos tikslų. Žvelgiant į lentelėje išvardytas silpnybes, jų yra šiek tiek mažiau, nei stiprybių. Atkreiptinas dėmesys į kai kurias iš jų: neišspręsta ekspozicijų atnaujinimo, plėtros ir modernizavimo problema tiek centriniame muziejuje tiek ir padaliniuose, per mažai išnaudojama inovatyvių technologijų galimybių, nesuformuotas ekspozicinės įrangos modelis, centrinis KRM neturi savo fondų patalpų su atitinkama drėgmės ir temperatūros matavimo įranga, baldais, trūksta padaliniuose darbuotojų etatų, todėl kai kurie dirba tik pusę darbo laiko, Trūksta abipusės komunikacijos tarp muziejaus ir bendruomenės/visuomenės per naujosios komunikacijos priemones. Šie trūkumai yra svarbūs todėl, kad rodo silpnas grandis, kurias reikia pašalinti.

Galimybės – tai palankios sąlygos organizacijos aplinkoje. Kuo jautresnė, lankstesnė ir stipresnė, tuo daugiau ji turi svarbių galimybių. Būtina pripažinti, kad ne visos galimybės, kurios gali būti laikomos svarbiomis, turėtų būti panaudojamos. Iš SSGG lentelėje išvardytų galimybių yra paminėtinos šios: plėsti paslaugų asortimentą, plėtoti ryšius su aukštosiomis mokyklomis, pagal reikalavimus sutvarkyti muziejaus fondų patalpas, kurti ir plėsti inovatyviomis technologijomis paremtas muziejaus ekspozicijas, panaudoti komunikacijai naujosios komunikacijos priemones.

Kauno rajono muziejus turėtų sutelkti pastangas į tas galimybes, kur jos pranašumai yra išskirtinės kompetencijos, ir ji yra aiškiai pranašesnė už kitas organizacijas.

Grėsmės – tai nepalankūs veiksniai organizacijos aplinkoje. Jie yra pagrindinės kliūtys organizacijai, svarbu pažinti pavojus, kuriems organizacija nėra atspari. Tokių nepalankių veiksnių nėra daug, tačiau dauguma jų yra priklausantys nuo išorės veiksnių, pvz.: nepalankūs KRM muziejui, Kauno rajono savivaldybės tarybos sprendimai, dėl finansinių galimybių ribotumo, prarasti galimybę kelti profesinę kvalifikaciją, plėsti profesines kompetencijas, traukos sumažėjimas dėl komplikuotos muziejaus ekspozicijų kaitos ir atnaujinimo, didėjanti Kauno miesto muziejų konkurencija.

VI. MUZIEJAUS VEIKLOS STRATEGINĖS KRYPTYS

Muziejaus strateginis tikslas yra siekti gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimo žinių bendruomenės ir visuomenės plėtros kontekste, gerinant visuomenės kultūrinio raštingumo bei pilietinio ugdymo sąlygas, stiprinant muziejaus strateginę vadybą, sudaryti tinkamas sąlygas muziejuje kaupti, saugoti,

eksponuoti, tyrinėti ir skleisti dailės ir kultūros paveldo vertybes, didinti muziejaus konkurencingumą, kelti muziejininko profesijos prestižą, didinti muziejaus reikšmę visuomenės gyvenime.

PIRMOJI STRATEGINĖ KRYPTIS – kurti istorinę savimonę formuojančias, bendruomenę ir visuomenę pažinimo procese dalyvauti skatinančias ir krašto istoriją, dailę ir paveldą reprezentuojančias šiuolaikines ekspozicijas.

Situacijos analizė.

LR Seimo 2010-06-30 nutarime Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo" šiuolaikinio muziejaus veikla siejama su kultūros, švietimo, informacijos skleidimo funkcijomis. Besikeičianti ir modernėjanti visuomenė iš muziejaus pageidauja gauti modernias parodas ir ekspozicijas, įdomias edukacines programas ir pažinimo galimybes.

Remiantis tradicine muziejaus samprata, pagrindine muziejaus komunikacine veikla laikomos ekspozicijos ir parodos. Kadangi tik nedidelė dalis muziejaus fonduose sukauptos medžiagos yra pateikiama ekspozicijose, muziejuje yra galimybės keisti, papildyti, atnaujinti nuolatines ekspozicijas, rengti parodas.

Per metus KRM eksponuojama daugiau nei 2600 vnt. eksponatų, 100 vnt. ir daugiau yra skolinama parodoms kitoms įstaigoms, muziejus iš kitų įstaigų, muziejų ir pan. pasiskolina nuo 500 iki 2000 vnt. eksponatų parodoms muziejuje surengti ir ekspozicijoms papildyti.

2014 metais muziejus (centrinis ir padaliniai) suorganizavo 25 parodas.

Muziejų komunikacija išskirtinė – grindžiama autentiškai išsaugoto paveldo objektais ir mokslinėmis žiniomis apie juos. KRM ekspozicijos nėra statiškos, jos keletą kartų per metus papildomos naujais eksponatais, foto ir dokumentine medžiaga. Muziejaus ekspozicijose orientuojamasi į tikslines auditorijas – kompozitoriaus Juozo Naujalio ekspozicijoje įrengtas informacinis edukacinis terminalas vaikams, jaunimui ir suaugusiems. Remiantis terminale pateikiama medžiaga, yra galimybė vykdyti edukacijas, ekspozicijoje apie Raudondvarį ir Raudondvario dvarą, Benedikto Henriko Tiškevičiaus fotografijų ekspozicijose, vykdomos edukacijos – dėlionės (nuo 2010 m. pagal B. H. Tiškevičiaus fotografijų kopijas).

Siekiama įrengti įdomesnę ir modernesnę ekspoziciją, ją pritaikyti skirtingoms lankytojų amžiaus grupėms, įtraukiant juos į pažinimo procesą. Ekspozicijas įrengti atsižvelgiant į lankytojų pageidavimus ir panaudoti jas edukacijoms.

Šios krypties uždaviniai:

1. Didinti muziejaus ekspozicijų prieinamumą įvairioms lankytojų grupėms.

2. Skatinti garso, vaizdo ir kitų technologinių priemonių platesnį panaudojimą muziejaus ekspozicijose, prioritetu laikyti ekspozicinės medžiagos kokybę, o technologijas, kaip pagalbines priemones – kaip praplečiančias informacijos prieinamumo ir įtaigumo ribas.

3. Rengiant ekspozicijas ir parodas pasinaudoti užmegztu bendradarbiavimu su švietimo, mokslo, nevyriausybinėmis, verslo, kitomis organizacijomis ir vietos bendruomenėmis.

ANTROJI STRATEGINĖ KRYPTIS – aktyvinti mokymo ir mokymosi principais pagrįstą edukacinę veiklą, sieti muziejaus edukacines programas su formaliojo ir neformaliojo ugdymo

programomis, savišvieta, mokymusi visą gyvenimą ir muziejaus edukacinėmis programomis, atliepti įvairių visuomenės grupių poreikius.

Situacijos analizė.

Kuriant edukacines programas įvairioms visuomenės grupėms: vaikams, jaunimui ir pagyvenusio amžiaus žmonėms, būtina gebėti muziejaus edukacines programas pritaikyti skirtingoms visuomenės grupėms. Rengiant edukacines programas reikalingas kompleksiškas požiūris panaudoti šiuolaikinės edukologijos, psichologijos žinias, atsižvelgti į lankytojų poreikius, taikyti pasaulio muziejuose taikomus edukacinės veiklos modelius, naujosios muzeologijos principus.

2014 m. iš 20731 lankytojų, aplankiusių KRM (Raudondvaryje ir padaliniuose), buvo organizuoti 81 edukacinis užsiėmimas 27 temomis, kuriuose dalyvavo 1337 žmonės.

Muziejaus edukacija apibrėžiama kaip sistemingas ir struktūrizuotas mokymas ir mokymasis muziejaus aplinkoje, panaudojant edukologijos moksle apibrėžtą ugdymo proceso struktūrą ir metodus, muziejuje saugomus eksponatus ir čia sukauptas žinias. Tai mokymo(si), ugdymo(si), lavinimo(si) ir savišvietos veikla, kurios pagrindas yra muziejų rinkiniuose materialiuoju pavidalu sukaupta žmonijos kultūros, dailės, gamtos, socialinių ir visuomeninių ryšių istorija bei patirtis. Muziejaus edukacijos specifiką lemia visa muziejinė mokymosi erdvė – muziejus, mokymosi objektai – eksponatai bei informacijos perdavimo priemonės – ekspozicijos, parodos, ekskursijos, specialiosios programos, seminarai, paskaitos, įvairūs konkursai, renginiai, filmai, koncertai, konferencijos ir t.t.

Muziejuje populiarios etnokultūros, istorijos, dailės edukacinės programos. Nuo 2014 m. veikiantis informacinis edukacinis terminalas, skirtas Lietuvos muzikos patriarchui J. Naujaliui (1869-1934), susilaukė didelio paties įvairiausio amžiaus lankytojų susidomėjimo, todėl, kai kurių teminių edukacinių užsiėmimų metu, terminalo panaudojimas pasiteisino.

Siekiant pagyvinti muziejaus ir bendruomenės, visuomenės ryšį, būtina ugdyti potencialius muziejaus lankytojus-edukacinių užsiėmimų dalyvius (muziejaus veiklos programos dalis derinti su mokyklų mokymo ir papildomo ugdymo programomis).

Muziejaus darbo patirtis su vyresnio amžiaus žmonėmis, vykdant edukacines programas „Mokausi ir mokau", atskleidė, kad yra daugiau galimybių šioje veiklos srityje.

Šios krypties uždaviniai:

1. Organizuoti šiuolaikines, inovatyvias edukacines programas, skirtas mokytis ir mokyti visą gyvenimą, parengtas skirtingoms tikslinėms grupėms.

2. Suderinti muziejaus edukacines programas su formaliojo, neformaliojo ugdymo ir mokymosi visą gyvenimą programomis.

3. Vykdyti tikslingą ir sistemingą informacijos apie muziejaus vykdomą edukacinę veiklą, jos sklaidą tikslinėms auditorijoms ir visuomenei. Tuo tikslu naudoti įvairius komunikacijos kanalus ir priemones.

4. Didinti ugdymo prieinamumą ir įvairovę, užtikrinti ugdymo kokybę muziejuje, atnaujinti mokymui ir mokymuisi visoms amžiaus grupėms tinkamą fizinę ir informacinę edukacinę aplinką.

TREČIA STRATEGINĖ KRYPTIS – siekti muziejaus rinkinių intensyvesnio kaupimo, efektyvesnės apskaitos, saugojimo sąlygų gerinimo, didesnės sklaidos ir prieinamumo visuomenei.

Situacijos analizė.

Kauno rajono muziejuje ir jo padaliniuose sukaupta 16629 vnt. eksponatų, ekspozicijose ir parodose kasmet pristatoma nuo 500 iki 3000 eksponatų, 2014 m. KRS (su padaliniais) buvo pristatyta visuomenei 2619 vnt. eksponatų. Neparodyti eksponatai – didelis rezervas galimas panaudoti ekspozicijų plėtimui ir atnaujinimui.

Įvertinus esamą sudėtingą eksponatų saugyklų padėtį, funkcijos įgyvendinimas yra sudėtingas – muziejaus saugyklose nėra įrengtos saugojimo spintos pagal joms taikomus reikalavimus ir standartus. Tai sąlygoja blogą eksponatų saugojimą.

Muziejaus ir padalinių saugyklos ir ekspozicijų salės neatitinka joms keliamų techninių ir kokybinių reikalavimų (nėra temperatūros ir drėgmės matuoklių, įrangos muziejinių vertybių saugojimui, nedegamų spintų, mikolentinio popieriaus, todėl negalima užtikrinti tinkamo saugyklų mikroklimato.

Muziejus neturi restauratorių, vertybių restauravimui muziejaus metų biudžete numatytos lėšos per mažos, kyla sunkumai dėl įrančių, gendančių ar itin blogos kokybės muziejinių vertybių restauravimo ir konservavimo. Muziejaus fondų saugotoja iš dalies vykdo nesudėtingus konservavimo darbus.

Muziejus (buv. JNMM ir AJJEK) 2010–2013 m. dalyvavo tarptautiniame muziejinių vertybių skaitmeninimo projekte „Europeana", buvo suskaitmeninta ir projektui pateikti 144 vnt. suskaitmenintų vaizdų. Sudarytos sutartys su LIMIS dėl tolimesnio KRM muziejinių eksponatų skaitmeninimo.

Skaitmeninimo tobulinimosi srityje seminaruose dalyvavo 3 muziejaus darbuotojai (visi iš KRM Raudondvaryje, padaliniuose nėra šioje srityje kėlusių kvalifikaciją darbuotojų). Muziejuje sukomplektuoti tinkami darbui su LIMIS sistema kompiuteriai ir kita įranga. Muziejus neturi tinkamos fotografavimo įrangos ir tam įrengtos studijos.

Bendradarbiavimo pagrindais LIMIS komanda KRM dirbo fotografuojant ir skenuojant pateiktus eksponatus. Gautus duomenis apdorojęs, KRM (centrinis muziejus Raudondvaryje) galės šias muziejines vertybes patalpinti į LIMIS sistemą ir jos taps plačiau pasiekiamos šios informacijos vartotojams.

Muziejui prisijungus prie LIMIS sistemos, atsiranda palankesnės sąlygos vykdyti savo muziejaus rinkinių, papildant ją informacija iš kitų muziejų, tyrimus.

KRM sklaidai naudoja sukurtą internetinę svetainę (www.krmuziejus.lt) ir socialiniame facebook tinkle(www.facebook.com/Kaunorajonomuziejus), renginių ir parodų reklamai – afišas, skrajutes; muziejaus reklamai – vizitines korteles, skrajutes ir kt.

Šios krypties uždaviniai:

1. Išspręsti centrinio muziejaus Raudondvaryje saugyklų fizinę infrastruktūrą, sudaryti tinkamas sąlygas muziejaus rinkinių saugojimui.

2. Užtikrinti laiku atliekamą muziejų eksponatų restauravimą ir prevencinį konservavimą, numatyti ir gauti muziejaus metinio biudžeto sąmatoje deramą finansavimą muziejinių vertybių restauravimui ir konservavimui.

3. Dalyvauti LIMIS projektuose ir vykdyti KRM muziejinių vertybių skaitmeninimą (suskaitmenininti per metus iki 1000 muziejinių vertybių).

4. Vykdyti KRM rinkinių mokslinius tyrimus ir jų rezultatų sklaidą.

KETVIRTA STRATEGINĖ KRYPTIS – didinti muziejaus teikiamų paslaugų ir kuriamų kultūros produktų pasiekiamumą, kokybę ir konkurencingumą rinkoje.

Situacijos analizė.

Kultūros paveldo skaitmeninimas sudaro sąlygas prieinamiau pristatyti muziejuose saugomas kultūros vertybes, suteikia visuomenei nuotolinę prieigą prie muziejaus rinkinių, leidžia skaitmeninto paveldo pagrindu kurti naujas ir plėtoti esamas muziejų elektronines paslaugas, tokiu būdu prisidėti prie visuomenės kūrybiškumo didinimo, gyventojų mokymosi visą gyvenimą procesų ir plėsti turiningo laisvalaikio praleidimo galimybes. Skaitmeninimas leidžia ne tik apsaugoti muziejuje saugomas kultūros vertybes nuo dažno naudojimo poveikio kenksmingumo, bet ir įgalina jas išsaugoti ateitiems kartoms, sudaro galimybes panaudoti visuomenei reikmėms. Muziejus ne tik vykdo muziejinių vertybių skaitmeninimą, bet ir plečia naujų paslaugų (skaitmeninių atspaudų panaudojimas parodose ir ekspozicijose; video projekcijų integravimas paskaitose, virtualiose parodose, edukacijose).

Šiuolaikinės informacinės ir ryšių technologijos sudaro galimybes muziejui naudoti skaitmenintą kultūros paveldą naujų interaktyvių paslaugų kūrimui.

Plačiuoju požiūriu muziejaus paslaugos lankytojams gali būti apibrėžiamos kaip bet kuri veikla ar nauda, kurią muziejus gali pasiūlyti visuomenei. Krypčių kontekste skiriamos dvi paslaugų grupės: formaliojo ir neformaliojo ugdymo (įskaitant ir suaugusiųjų mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą) paslaugos ir kitos, įgalinančios realizuoti muziejaus misiją. Jos apibrėžiamos, kaip bendruomenei ir visuomenei skirtos muziejaus kultūrinės veiklos, kuriančios socialinio, inovacijų ir finansinio kapitalo vertes. Pastarosioms paslaugoms priskirtinos muziejaus parodos, ekskursijos, kultūros renginiai, paslaugos mokslininkams, kolekcininkams, komercinio pobūdžio paslaugos (prekyba, maitinimas, renginių organizavimas). Šiame etape dar menkai išplėtotos muziejaus lankytojų aptarnavimo paslaugos (suvenyrų parduotuvės, knygynai, ir kt.). Jų plėtrai trukdo nepakankamas šių paslaugų, kaip savitos paveldo komunikacijos formos, suvokimas, menkos investicijos į šių paslaugų infrastruktūrą. Tačiau šiai sferai daugiau dėmesio skiria VŠĮ „Raudondvario dvaras“ ir Kauno rajono savivaldybė, įgyvendinant Raudondvario dvaro pritaikymo turizmo ir visuomenės reikmėms projektus.

Šiandien muziejaus konkurentais yra ne tik kitos kultūros įstaigos, bet ir prekybos centrai, populiarioji kultūra ir visuomenės informavimo priemonės. Siekiant pritraukti lankytojus, reikia kurti didesnę paslaugų įvairovę, kuri iš dalies slenka link pramoginio pobūdžio įstaigos. Lankytojų poreikių kaita, tų poreikių susiskaldymas į daugybę segmentų, reikalauja daugiau įvairių sričių specialistų, kurie bendruomenės ir visuomenės poreikiams pasikeitus, gali būti nereikalingi.

Muziejuje susidarę sunkumai neįgaliųjų poreikiams tenkinti. Pirmojo aukšto ekspozicijas neįgalieji gali pasiekti per tarnybinį įėjimą, kur yra įvaža, tačiau po antrojo aukšto parodas ir pasidairyti iš muziejaus bokšto ekspozicinių erdvių, galimybių nėra. Muziejuje nėra garso-vaizdo gidų ir užrašų Brailio raštu.

Šios krypties uždaviniai:

1. Muziejuje sukurti inovatyvius, skaitmeninio kultūros paveldo, skirto bendruomenės ir visuomenės reikmėms, elektroninių paslaugų produktus.

2. Didinant lankytojų aptarnavimo paslaugų (parduotuvė, knygynas ir kt.) pasiūlą ir prieinamumą, bendradarbiauti su Kauno rajono savivaldybe, kitomis įstaigomis ir organizacijomis.

3. Gerinti lankytojų aptarnavimo paslaugas, modernizuoti muziejaus fizinę ir informacinę struktūrą.

PENKTA STRATEGINĖ KRYPTIS – skatinti ir planingai įgyvendinti muziejaus darbuotojų gebėjimų ugdymą bei kvalifikacijos tobulinimą.

Situacijos analizė:

Nuo 2002 m. veikę du Kauno rajono savivaldybės žinioje (JNNM ir AJJEK) muziejai, 2014 m. išaugo ir išsiplėtė. 2005 m. prijungtas Tradicinių amatų centras (iki 2014 m. JNMM filialas) Biliūnų kaime, 2013 m. pabaigoje, įvykdžius Kauno rajono muziejų reorganizaciją, buvo apjungti JNMM pakeičiant jo pavadinimą į KRM, Tradicinių amatų centras, Babtų kraštotyros muziejus A. ir J. Juškų etninės kultūros muziejus. Nuo 2015 m. prie KRM prijungtas dar vienas padalinys – gamtininko akademiko Tado Ivanausko Obelynės sodyba. Išaugo muziejaus patalpų plotai – nuo 260 kv. m. (2002 m.) iki 937 kv. m ir lauko ekspozicijos plotai – nuo 1,5 ha iki 3,5 ha. Itin mažas muziejaus saugyklų patalpų plotas – nuo 19 kv. m (2002 m.) iki 73 kv. m. Muziejaus darbuotojų skaičius išaugo nuo 2 darbuotojų (2002 m.) iki 14,5 darbuotojų (2015 m.).

Autentiškų eksponatų išsaugojimas muziejuje ir žmogiškasis kapitalas (muziejaus darbuotojų kompetencijos) yra svarbiausi muziejaus kuriamos pridėtinės vertės pagrindai. Nuolat kintanti ir muziejų įtakojanti aplinka keičia ir muziejinio darbo pobūdį bei užduotis, kurioms atlikti muziejaus darbuotojams reikia vis naujų įgūdžių ir žinių. Muziejuje dirbančių specialistų kompetencijų planavimas, turimų kompetencijų tobulinimas, naujų gebėjimų ugdymas yra svarbūs veiksniai muziejaus veiklos kokybei užtikrinti. Muziejuje dirbantys muziejininkai, specialistai turi turėti naujų profesinių žinių ir įgūdžių, nuolat juos atnaujinti ir tobulinti.

Šios krypties uždaviniai:

1. Tikslingai ir sistemingai ugdyti muziejų darbuotojų bendrąsias, vadybines, profesines bei socialines kompetencijas, sudaryti sąlygas muziejaus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui.

2. Palaikyti ryšį su aukštosiomis mokyklomis, rengiančiomis specialistus – jų žinias ir įgūdžius panaudoti muziejui keliamų uždavinių įgyvendinimui.

VII. MUZIEJAUS STRATEGINIO PLANO ĮGYVENDINIMAS IR STEBĖSENA

Kauno rajono muziejaus strategines kryptis įgyvendina ir Strateginį planą vykdo Kauno rajono muziejus su visais savo padaliniais. Strategijos įgyvendinimas finansuojamas iš Kauno rajono savivaldybės biudžeto, projektinių ir kitų teisėtai gautų lėšų.

Kauno rajono muziejaus strateginį planą tvirtina KRM direktorius, pritarus KRM Tarybai, kuri yra patariamasis organas. Kauno rajono muziejaus strategijos 2016–2020 m. įgyvendinimo stebėseną vykdo ir rezultatus vertina Kauno rajono muziejaus Taryba. Muziejaus taryba teikia pasiūlymus, rekomendacijas visoms muziejuje vykdomoms veikloms.